

236.

Przekład.

**Konwencja i Statut
o wolności tranzytu, podpisane
w Barcelonie dnia 20 kwietnia
1921 roku.**

(Zatwierdzone przez Sejm ustawą
z dnia 4 sierpnia 1922 r.—Dz. U.
R. P. № 71, poz. 640).

W IMIENIU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
MY, JÓZEF PIŁSUDSKI,

NACZELNIK PAŃSTWA POLSKIEGO,
Wszem wobec i każdemu z osobna,
komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

W dniu dwudziestym kwietnia
tysiąc dziewięćset dwudziestego
pierwszego roku podpisane zosta-
ły w Barcelonie Międzynarodowa
Konwencja i załączony do niej Sta-
tut o wolności tranzytu, które to
Konwencja i Statut brzmią słowo
w słowo jak następuje:

**Konwencja i Statut o wolności
tranzytu.**

Albanja, Austrja, Belgja, Boliwja,
Brazylja, Bułgarja, Chili, Chiny,
Kulumbja, Costa-Rica, Kuba, Danja,
Imperjum Brytyjskie (wraz z Nową
Zelandją i Indjami), Hiszpanja,
Estonja, Finlandja, Francja, Grecja,
Guatemala, Haiti, Honduras, Wło-
chy, Japonja, Łotwa, Litwa, Luk-
semburg, Norwegja, Panama, Pa-
ragway, Holandja, Persja, Polska,
Portugalja, Rumunja, Państwo Serb-
sko-Kroacko-Słoweńskie, Szwecja,
Szwajcarja, Czechosłowacja, Urug-
way i Venezuela;

Pragnąc zagwarantować i usta-
lić wolność komunikacyj i tranzytu,
zważywszy, że w sprawach tych

Convention et Statut

sur la liberté du transit, signés à Barcelone le 20 avril 1921.

AU NOM DE LA RÉPUBLIQUE POLONAISE

NOUS, JÓZEF PIŁSUDSKI,

CHEF DE L'ÉTAT POLONAIS,

à tous ceux qui ces présentes Lettres verront, faisons savoir ce qui suit:

Une Convention Internationale et un Statut y annexé sur la
liberté du transit ayant été signés à Barcelone le vingt avril mil neuf
cent vingt et un, Convention et Statut dont la teneur suit:

Convention et Statut sur la liberté du transit.

L'Albanie, l'Autriche, la Belgi-
que, la Bolivie, le Brésil, la Bul-
garie, le Chili, la Chine, la Colom-
bie, le Costa-Rica, Cuba, le Dane-
mark, l'Empire britannique (avec
la Nouvelle-Zélande et les Indes),
l'Espagne, l'Esthonie, la Finlande,
la France, la Grèce, le Guatemala,
Haïti, le Honduras, l'Italie, le Ja-
pon, la Lettonie, la Lithuanie, le
Luxembourg, la Norvège, le Pa-
nama, le Paraguay, les Pays-Bas,
la Perse, la Pologne, le Portugal,
la Roumanie, l'État serbe-croate-
slovène, la Suède, la Suisse, la
Tchéco Slovaquie, l'Uruguay et le
Venezuela:

Désireux d'assurer la garantie
et le maintien de la liberté des
communications et du transit,

**Convention and statute on
freedom of transit.**

Albania, Austria, Belgium, Bo-
livia, Brazil, Bulgaria, Chile, China,
Colombia, Costa Rica, Cuba, Den-
mark, the British Empire (with New
Zealand and India), Spain, Estho-
nia, Finland, France, Greece, Gu-
atemala, Haiti, Honduras, Italy, Ja-
pan, Latvia, Lithuania, Luxemburg,
Norway, Panama, Paraguay, the
Netherlands, Persia, Poland, Por-
tugal, Roumania, the Serb-Croat-
Slovene State, Sweden, Switzer-
land, Czecho-Slovakia, Uruguay
and Venezuela:

Desirous of making provision
to secure and maintain freedom
of communications and of transit.

zamierzenia, będące przedmiotem art. 23 Paktu Ligi Narodów, najlepiej dadzą się urzeczywistnić w drodze Konwencji ogólnych, do których później inne Państwa będą mogły przystąpić,

uznając, że należy proklamować i uregulować prawo wolności tranzytu, jako jeden z najlepszych środków rozwoju współpracy między Państwami, bez ujmy dla ich praw zwierzchniczych lub władzy na drogach, przeznaczonych do tranzytu.

Przyjąwszy zaproszenie Ligi Narodów do udziału w Konferencji, zgromadzonej w Barcelonie, w dniu 10 marca i zaznajomiwszy się z aktem końcowym tej Konferencji,

dbając o wprowadzenie już obecnie w życie postanowień przyjętego Statutu, mającego mieć zastosowanie do tranzytu kolejami żelaznymi i drogami wodnymi,

chcąc zawrzeć w tym celu Konwencję, Wyższe Ukladające się Strony wyznaczyły jako swych Pełnomocników:

Prezydent Rady Najwyższej Albanii:

P. Fan S. Noli, Posła do Parlamentu;

Prezydent Republiki Austriackiej:

P. Henryka Reinhardta, Radcę Ministerjalnego;

Jego Królewska Mość Król Belgów:

P. Ksawerego Neujean, Członka Izby Poselskiej, Ministra Kolei, Marynarki, Poczty i Telegrafów;

Prezydent Republiki Boliwijskiej:

P. Trifone Melean, Konsula Generalnego Boliwii w Hiszpanji;

Prezydent Republiki Brazylijskiej:
Jego Królewska Mość Król Bułgarski:

P. Lubina Bochkoffa, Inżyniera cywilnego, Zastępcę Dyrektora Generalnego Kolei i Portów;

Prezydent Republiki Chilijskiej:

Senor Manuel Vicuña, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego;

Considérant qu'en ces matières, c'est par le moyen de conventions générales, auxquelles d'autres Puissances pourront adhérer ultérieurement, qu'ils seront le mieux à même de réaliser les intentions de l'article 23 e) du Pacte de la Société des Nations,

Reconnaissant qu'il importe de proclamer et de régler le droit de libre transit comme un des meilleurs moyens de développer la coopération entre les États, sans préjudice de leurs droits de souveraineté ou d'autorité sur les voies affectées au transit,

Ayant accepté l'invitation de la Société des Nations de participer à une Conférence réunie à Barcelone le 10 mars, et ayant pris connaissance de l'acte final de cette Conférence,

Soucieux de mettre en vigueur, dès à présent, les dispositions du Statut applicable au transit par voie ferrée et par voie d'eau qui a été adopté,

Voulant conclure une Convention à cet effet, les Hautes Parties Contractantes ont nommé pour leurs plénipotentiaires:

Le Président du Conseil Suprême de l'Albanie:

Monseigneur Fan S. Noli, Député au Parlement;

Le Président de la République d'Autriche:

M. Henri Reinhardt, Conseiller ministériel;

Sa Majesté le Roi des Belges:

M. Xavier Neujean, Membre de la Chambre des Représentants, Ministre des Chemins de fer, de la Marine, des Postes et des Télégraphes;

Le Président de la République de Bolivie:

M. Trifon Melean, Consul général de la Bolivie en Espagne;

Le Président de la République des États-Unis du Brésil:

Sa Majesté le Roi de Bulgarie:

M. Lubin Bochkoff, Ingénieur civil, adjoint au Directeur général des Chemins de fer et des Ports;

Le Président de la République du Chili:

Se or Manuel Rivas Vicuña, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire;

Being of opinion that in such matters general conventions to which other Powers may accede at a later date constitute the best method of realising the purpose of Article 23 (e) of the Covenant of the League of Nations,

Recognising that it is well to proclaim the right of free transit and to make regulations thereon as being one of the best means of developing co-operation between States without prejudice to their rights of sovereignty or authority over routes available for transit,

Having accepted the invitation of the League of Nations to take part in a Conference at Barcelona which met on March 10 th, 1921, and having taken note of the final Act of such Conference,

Anxious to bring into force forthwith the provisions of the Regulations relating to transit by rail or waterway adopted thereat,

Wishing to conclude a Convention for this purpose, the High Contracting Parties have appointed as their Plenipotentiaries:

The President of the Supreme Council of Albania:

Monsignor Fan S. Noli, Member of Parliament;

The President of the Republic of Austria:

M. Henri Reinhardt, Ministerial Councillor;

His Majesty the King of the Belgians:

M. Xavier Neujean, Member of the Chamber of Representatives, Minister of Railways, Marine, Posts and Telegraphs;

The President of the Republic of Bolivia:

M. Trifon Melean, Bolivian Consul-General in Spain;

The President of the Republic of Brazil:

His Majesty the King of Bulgaria:

M. Lubin Bochkoff, Civil Engineer, Assistant to the Director-General of Railways and Ports;

The President of the Republic of Chile:

Señor Manuel Rivas Vicuña, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary;

Prezydent Republiki Chińskiej:	Le Président de la République Chinoise:	The President of the Republic of China:
P. Ouang Yong-Pao, Posła Nad- zwyczajnego i Ministra Pełno- mocnego;	M. Ouang Yong-Pao, Envoyé extraordinaire et Ministre plé- nipotentiaire;	M. Ouang Yong-Pao, Envoy Ex- traordinary and Minister Plé- nipotentiary;
Prezydent Republiki Kolumbijskiej:	Le Président de la République de Colombie:	The President of the Republic of Colombia:
Prezydent Republiki Costa Rica:	Le Président de la République de Costa-Rica:	The President of the Republic of Costa Rica:
Prezydent Republiki Kubańskiej:	Le Président de la République de Cuba:	The President of the Republic of Cuba:
Jego Królewska Mość Król Danji i Islandji:	Sa Majesté le Roi de Danemark et d'Islande:	His Majesty the King of Denmark and of Iceland:
P. Piotra Andrzeja Holck-Col- dinga, Naczelnika Wydziału Mi- nisterjum Robót Publicznych;	M. Peter Andreas Holck-Colding, Chef de bureau du Ministère des Travaux publics;	M. Peter-Andreas Holck-Col- ding, Chef de Bureau in the Ministry of Public Works;
Jego Królewska Mość Król Hisz- panji:	Sa Majesté le Roi d'Espagne:	His Majesty the King of Spain:
P. Don Emilio Ortuño y Berte, Członka Izby Poselskiej, b. Mi- nistra Robót Publicznych;	Señor Don Emilio Ortuño y Ber- te, Membre de la Chambre des députés, ancien Ministre des Travaux publics;	Señor Don Emilio Ortuño y Ber- te, Member of the Chamber of Deputies, formerly Minister of Public Works;
Prezydent Republiki Estońskiej:	Le Président de la République Esthoniennne:	The President of the Esthonian Re- public:
P. Karola Roberta Pusta, Mini- stra Pełnomocnego;	M. Charles Robert Pusta, Mi- nistrze plénipotentiaire;	M. Charles Robert Pusta, Mi- nister Plenipotentiary;
Prezydent Republiki Finlandzkiej:	Le Président de la République de Finlande:	The President of the Republic of Finland:
P. Rolf Thesleff, Posła Nad- zwyczajnego i Ministra Pełno- mocnego,	M. Rolf Thesleff, Envoyé extra- ordinaire et Ministre plénipo- tentiaire;	M. Rolf Thesleff, Envoy Extra- ordinary and Minister Plénipo- tententiary;
Prezydent Republiki Francuskiej:	Le Président de la République Française:	The President of the French Re- public:
P. Maurycego Sibille, Posła, Członka Komitetu Doradczego Kolei Żelaznych Francuskich;	M. Maurice Sibille, Député, Membre du Comité consultatif des Chemins de fer français;	M. Maurice Sibille, Deputy, Member of the Comité consul- tatif des Chemins de fer fran- çais;
Jego Królewska Mość Król Zjedno- czonego Królestwa Wielkiej Bry- tanji i Irlandji i terytorjów Brytyj- skich poza morzami, Cesarz Indyj:	Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande et des Territoires britanniques au delà des mers, Empereur des Indes:	His Majesty the King of the Uni- ted Kingdom of Great Britain and Ireland and of the British Domi- nions beyond the Seas, Emperor of India:
Sir Huberta Llewellyn Smitha, G. C. B. Radcę ekonomicznego Rządu,	Sir Hubert Llewellyn Smith, G. C. B., Conseiller économique du Gouvernement;	Sir Hubert Llewellyn Smith, G. C. B., Economic Adviser to the Government;
I za Dominjum Nowej Zelandji:	et pour le Dominion de la Nouvelle- Zélande:	and for the Dominion of New Zea- land:
Sir Huberta Llewellyn Smitha, G. C. B., za Indje:	Sir Hubert Llewellyn Smith, G. C. B. Pour l'Inde:	Sir Hubert Llewellyn Smith, G. C. B.; For India:
Sir Ludwika Jakóba Kershaw, K. C. I., C. I. E., Sekretarza De- partamentu Finansów i Staty- styki w Urzędzie Indyj;	Sir Louis James Kershaw, K.C. Ş.I., C.I.E., Secrétaire du Dépar- tement des Finances et de la Statistique de l'Office de l'Inde,	Sir Louis James Kershaw, K. C. S. I., C. I. E., Secretary in the Revenue and Statistics De- partment in the India Office;
Jego Królewska Mość Król Hel- lenów:	Sa Majesté le Roi des Hellènes:	His Majesty the King of the Hel- lenes:
P. Piotra Scassi, Posła Nadzwy- czajnego i Ministra Pełnomoc- nego Jego Królewskiej Mości Króla Hellenów w Hiszpanji;	M. Pierre Scassi, Envoyé extra- ordinaire et Ministre plénipoten- tiaire de Sa Majesté hellénique en Espagne;	M. Pierre Scassi, Envoy Extra- ordinary and Minister Plénipo- tententiary of His Hellenic Majesty in Spain;
Prezydent Republiki Guatemali:	Le Président de la République de Guatemala:	The President of the Republic of Guatemala:
P. Dr. Norberto Galvez, Ge- neralnego Konsula Guatemali w Barcelonie;	M. le Dr. Norberto Galvez, Consul général de Guatémala à Barcelone:	Dr. Norberto Galvez, Guatema- lan Consul-General at Barcelona;

Prezydent Republiki Haiti:	Le Président de la République d'Haïti:	The President of the Republic of Haiti:
Prezydent Republiki Honduras:	Le Président de la République de Honduras:	The President of the Republic of Honduras:
Jego Królewska Mość Król Włoch: P. Pawła Bignami, Inżyniera, Posła do Parlamentu, b. Pod- sekretarza Stanu;	Sa Majesté le Roi d'Italie: M. Paolo Bignami, Ingénieur, Député au Parlement, ancien Sous-Secrétaire d'État;	His Majesty the King of Italy: M. Paolo Bignami, Engineer, Member of the Chamber of De- puties, formerly Under-Secretary of State;
Jego Cesarska Mość Cesarz Ja- ponji: P. M. Matsuda, Ministra Pełno- mocnego, Radcę Ambasady Ja- pońskiej w Paryżu;	Sa Majesté l'Empereur du Japon: M. Matsuda, Ministre plénipoten- tiaire, Conseiller de l'Ambassade du Japon à Paris,	His Majesty the Emperor of Japan: M. Matsuda, Minister Plenipo- tentiary, Counsellor of the Ja- panese Embassy in Paris;
Prezydent Republiki Łotewskiej: P. Hermana Albata, Podsekre- tarza Stanu w Ministerjum Spraw Zagranicznych;	Le Président de la République de Lettonie: M. Germain Albat, Sous-Secré- taire d'État aux Affaires Étran- gères;	The President of the Republic of Latvia: M. Germain Albat, Under-Secretary of State for Foreign Affairs;
Prezydent Republiki Litewskiej: P. V. Sidzikauskas, Chargé d'Affaires w Bernie;	Le Président de la République Lithuanienne: M. V. Sidzikauskas, Chargé d'Affaires à Berne;	The President of the Lithuanian Republic: M. V. Sidzikauskas, Chargé d'Affaires at Berne;
Jej Królewska Wysokość Wielka Księżna Luksemburska: P. Antoniego Lefort, Chargé d'Affaires w Bernie;	Son Altesse Royale la Grande- Duchesse de Luxembourg: M. Antoine Lefort, Chargé d'Aff- aires à Berne;	Her Royal Highness the Grand- Duchess of Luxembourg: M. Antoine Lefort, Chargé d'Aff- aires at Berne;
Jego Królewska Mość Król Nor- wegji: P. Dr. Fridtjof'a Nansena, Profesora Uniwersytetu w Chry- stjanji;	Sa Majesté le Roi de Norvège: M. le Dr. Fridtjof Nansen, Profes- seur à l'Université de Chri- stiania;	His Majesty the King of Norway: Dr. Fridtjof Nansen, Professor in Christiania University;
Prezydent Republiki Panamskiej: P. Dr. Evenor Hazera, Gene- ralnego Konsula Panamy w Hisz- panji, b. Podsekretarza Stanu;	Le Président de la République de Panama: M. le Dr. Evenor Hazera, Con- sul général de Panama pour l'Espagne, ancien Sous-Secré- taire d'État;	The President of the Republic of Panama: Dr. Evenor Hazera Consul- General for Panama in Spain, formerly Under-Secretary of State;
Prezydent Republiki Paragwajskiej: Jego Królewska Mość Królowa Ni- derlandów: P. Jonkheera van Panhuys, Mini- stra Pełnomocnego;	Le Président de la République du Paraguay: Sa Majesté la Reine des Pays-Bas: M. le Jonkheer van Panhuys, Ministre plénipotentiaire;	The President of the Republic of Paraguay: Her Majesty the Queen of the Ne- therlands: Jonkheer van Panhuys, Mini- ster Plenipotentiary;
Jego Cesarska Mość Szach Perski: Jego Ekscelencję Mirzę Hussej- na Khana Alai, Posła Nadzw- yczajnego i Ministra Pełnomoc- nego Persji w Hiszpanji;	Sa Majesté Impériale le Shah de Perse: S. E. Mirza Hussein Khan Alai, Envoyé extraordinaire et Mini- stre plénipotentiaire de Perse en Espagne;	His Imperial Majesty the Shah of Persia: His Excellency Mirza Hussein Khan Alai, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary to Spain;
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: P. Józefa Wielowieyskiego;	Le Président de la République Polonaise: M. Joseph Wielowieyski;	The President of the Polish Repu- blic: M. Joseph Wielowieyski;
Prezydent Republiki Portugalskiej: P. Alfredo Freire D'Andrade, b. Ministra Spraw Zagranicz- nych;	Le Président de la République Portugaise: M. Alfredo Freire D'Andrade, ancien Ministre des Affaires Étrangères;	The President of the Portuguese Republic: M. Alfredo Freire D'Andrade, formerly Minister of Foreign Af- fairs;
Jego Królewska Mość Król Ru- munji: P. E. Margaritesco Grecianu, Posła Nadzwyczajnego i Mini- stra Pełnomocnego;	Sa Majesté le Roi de Roumanie: M. E. Margaritesco Grecianu, Envoyé extraordinaire et Mi- nistré plénipotentiaire;	His Majesty the King of Roumania: M. E. Margaritesco Grecianu, Envoy Extraordinary and Mini- ster Plenipotentiary;

Jego Królewska Mość Król Serbów, Kroatów i Słoweńców:

P. Ante Tresich-Pavichich, Pośła Nadzwyczajnego w Hiszpanji i Portugalji;

Jego Królewska Mość Król Szwecji:
P. F. V. Hansen, Dyrektora Generalnego Sił Hydraulicznych i Państwowych Kanałów;

Prezydent Konfederacji Szwajcarskiej:

P. Giuseppe Motta, Radcę Związkowego, Szefa Departamentu Związkowego Politycznego;

Prezydent Republiki Czeskosłowackiej:

P. Dr. Ottokara Lankas'a, Radcę Ministerjalnego i Dyrektora Wydziału Transportów Ministerjum Kolei;

Prezydent Republiki Wschodniej Urugwaju:

P. Benamina Fernandez y Medina, Pośła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego w Hiszpanji;

Prezydent Republiki Stanów Zjednoczonych Wenezueli;

którzy po okazaniu swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i należyte co do formy, zgodzili się na następujące postanowienia:

Art. 1.

Wysokie Układające się Strony oświadczają, że przyjmują załączony Statut, dotyczący wolności tranzytu, uchwalony na Konferencji Barcelońskiej, d. 14 kwietnia 1921 r.

Statut ten będzie uważany, jako stanowiący część nierozdzielnej niniejszej Konwencji. Wobec tego Wysokie Układające się Strony oświadczają, że przyjmują obowiązki i zobowiązania z tego Statutu płynące, zgodnie z jego brzmieniem i stosownie do warunków w nim zawartych.

Art. 2.

Konwencja niniejsza nie uwłacza w niczem prawom i obowiązkom, wynikającym z postanowień Traktatu Pokoju, podpisanego w Wersalu, dnia 28 czerwca 1919 r. lub z postanowień innych podobnych traktatów, o ile chodzi o Mocarstwa, które te traktaty podpisały lub z ich dobrodziejstw korzystają.

Sa Majesté le Roi des Serbes, Croates et Slovènes:

M. Ante Tresich-Pavichich, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire en Espagne et au Portugal;

Sa Majesté le Roi de Suède:

M. Fredrik V. Hansen, Directeur général des Forces hydrauliques et des Canaux de l'État;

Le Président de la Confédération Suisse:

M. Giuseppe Motta, Conseiller fédéral, Chef du Département Politique fédéral;

Le Président de la République Tchéco-Slovaque:

M. le Dr. Ottokar Lankas, Conseiller ministériel et Directeur du Service des Transports au Ministère des Chemins de fer;

Le Président de la République Orientale de l'Uruguay:

M. Benjamin Fernandez y Medina, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire en Espagne;

Le Président des États-Unis de Venezuela:

Lesquels, après avoir communiqué leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus de ce qui suit:

Art. 1.

Les Hautes Parties Contractantes déclarent accepter le statut ci-annexé relatif à la Liberté du Transit, adopté par la Conférence de Barcelone, le 14 avril 1921.

Ce statut sera considéré comme faisant partie intégrante de la présente Convention. En conséquence, elles déclarent accepter les obligations et engagements dudit Statut, conformément aux termes et suivant les conditions qui y figurent.

Art. 2.

La présente Convention ne porte en rien atteinte aux droits et obligations qui résultent des dispositions du Traité de Paix, signé à Versailles le 28 juin 1919, ou des dispositions des autres Traités analogues, en ce qui concerne les Puissances signataires ou bénéficiaires de ces traités.

His Majesty the King of the Serbs, Croats and Slovenes:

Dr. Ante Tresich-Pavichich, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary to Spain and Portugal;

His Majesty the King of Sweden:

M. Fredrik V. Hansen, Director-General of Hydraulic Power and State Canals;

The President of the Swiss Confederation:

M. Giuseppe Motta, Federal Councillor, Chief of the Federal Political Department;

The President of the Czecho-Slovak Republic:

Dr. Ottokar Lankas, Ministerial Councillor and Director of Transport in the Ministry of Railways;

The President of the Oriental Republic of Uruguay:

M. Benjamin Fernandez y Medina, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary to Spain;

The President of the United States of Venezuela:

Who, after communicating their full powers found in good and due form, have agreed as follows;

Art. 1.

The High Contracting Parties declare that they accept the Statute on Freedom of Transit annexed hereto, adopted by the Barcelona Conference on April 14th, 1921.

This Statute will be deemed to constitute an integral part of the present Convention. Consequently, they hereby declare that they accept the obligations and undertakings of the said Statute in conformity with the terms and in accordance with the conditions set out therein.

Art. 2.

The present Convention does not in any way affect the rights and obligations arising out of the provisions of the Treaty of Peace signed at Versailles on June 28th, 1919, or out of the provisions of the other corresponding Treaties, in so far as they concern the Powers which have signed, or which benefit by, such Treaties.

Art. 3.

Konwencja niniejsza, której teksty francuski i angielski są jednako-
wymi miarodajnymi, będzie miała
datę dnia dzisiejszego i będzie
mogła być podpisana do dnia
1 grudnia 1921 r.

Art. 3.

La présente Convention, dont
les textes français et anglais font
également foi, portera la date de
ce jour et pourra être signée
jusqu'au 1-er décembre 1921.

Art. 3.

The present Convention, of
which the French and English texts
are both authentic, shall bear this
day's date and shall be open for
signature until December 1st, 1921.

Art. 4.

Niniejsza Konwencja podlega
ratyfikacji. Dokumenty ratyfikacyj-
ne zostaną przesłane Sekretarzowi
Generalnemu Ligi Narodów, który
zawiadomi o ich otrzymaniu innych
Członków Ligi oraz Państwa, do-
puszczone do podpisania Konwencji.
Dokumenty ratyfikacyjne zostaną
złożone w archiwum Sekretariatu.

Art. 4.

La présente Convention est su-
jette à ratification. Les instruments
de ratification seront transmis au
Secrétaire général de la Société
des Nations, qui en notifiera la
réception aux autres Membres de la
Société, ainsi qu'aux États admis
à signer la Convention. Les in-
struments de ratification seront dé-
posés aux archives du Secrétariat.

Art. 4.

The present Convention is su-
bject to ratification. The instru-
ments of ratification shall be trans-
mitted to the Secretary-General of
the League of Nations who will
notify the receipt of them to the
other Members of the League and
to States admitted to sign the
Convention. The instruments of ra-
tification shall be deposited in the
archives of the Secretariat.

Czyniąc zadość przepisom art. 18
Paktu Ligi Narodów, Sekretarz Ge-
neralny przystąpi do zarejestrowa-
nia niniejszej Konwencji z chwilą
złożenia pierwszej ratyfikacji.

Pour déferer aux prescriptions
de l'article 18 du Pacte de la So-
ciété des Nations, le Secrétaire gé-
néral procédera à l'enregistrement
de la présente Convention, dès le
dépôt de la première ratification.

In order to comply with the
provisions of Article 18 of the Co-
venant of the League of Nations,
the Secretary-General will register
the present Convention upon the
deposit of the first ratification.

Art. 5.

Członkowie Ligi Narodów, któ-
rzy nie podpiszą niniejszej Kon-
wencji przed dniem 1 grudnia
1921 r., będą mogli do niej przy-
stąpić.

Art. 5.

Les Membres de la Société des
Nations qui n'auront pas signé la
présente Convention avant le 1-er
décembre 1921 pourront y adhé-
rer.

Art. 5.

Members of the League of Na-
tions which have not signed the
present Convention before Decem-
ber 1st, 1921, may accede to it.

Stosuje się to również do Państw,
nie członków Ligi Narodów, któ-
rymby Rada Ligi postanowiła za-
komunikować urzędowo niniejszą
Konwencję.

Il en sera de même des États
non Membres de la Société, aux-
quels le Conseil de la Société au-
rait décidé de donner communica-
tion officielle de la présente Con-
vention.

The same applies to State not
Members of the League to which
the Council of the League may
decide officially to communicate
the present Convention.

Przystąpienie będzie notyfiko-
wane Sekretarzowi Generalnemu
Ligi, który powiadomi wszystkie
interesowane Mocarstwa o przy-
stąpieniu i dacie jego notyfikacji.

L'adhésion sera notifiée au Se-
crétaire général de la Société, qui
informera toutes les Puissances in-
téressées de l'adhésion et de la
date à laquelle celle-ci a été no-
tifiée.

Accession will be notified to
the Secretary-General of the Lea-
gue, who will inform all Powers
concerned of the accession and
of the date on which it was no-
tified.

Art. 6.

Konwencja niniejsza uzyska moc
obowiązującą dopiero po ratyfiko-
waniu jej przez pięć Mocarstw.
Dniem jej uprawomocnienia się
będzie dzień dziewięćdziesiąty po
otrzymaniu piątego dokumentu ra-
tyfikacyjnego przez Sekretarza Ge-
neralnego Ligi Narodów. Następ-
nie w stosunku do każdej ze Stron
niniejsza Konwencja zacznie obo-
wazywać po upływie dziewięćdzie-
sięciu dni od otrzymania ratyfikacji
lub notyfikacji o przystąpieniu.

Art. 6.

La présente Convention n'en-
trera en vigueur qu'après avoir été
ratifiée par cinq Puissances. La
date de son entrée en vigueur se-
ra le quatre-vingt-dixième jour ap-
rès la réception par le Secrétaire
général de la Société des Nations
de la cinquième ratification. Ulté-
rieurement, la présente Convention
prendra effet, en ce qui concerne
chacune des Parties, quatre-vingt-
dix jours après la réception de la
ratification ou de la notification
de l'adhésion.

Art. 6.

The present Convention will not
come into force until it has been
ratified by five Powers. The date
of its coming into force shall be
the ninetieth day after the receipt
by the Secretary-General of the
League of Nations of the fifth ra-
tification. Thereafter the present
Convention will take effect in the
case of each Party ninety days af-
ter the receipt of its ratification
or of the notification of its acces-
sion.

Z chwilą uzyskania mocy obo-
wiązującej przez niniejszą Konwen-

Dès l'entrée en vigueur de la
présente Convention, le Secrétaire

Upon the coming into force of
the present Convention, the Secre-

cję Sekretarz Generalny prześle jej odpis uwierzytelniony Mocarstwom, nie należącym do Ligi, które zobowiązały się na podstawie Traktatów Pokoju do niej przystąpić.

Art. 7.

Sekretarz Generalny Ligi Narodów będzie prowadził specjalny rejestr wskazujący, które ze Stron podpisały lub ratyfikowały niniejszą Konwencję, przystąpiły do niej lub ją wypowiedziały. Rejestr ten będzie zawsze dostępny dla Członków Ligi i będzie podawany do wiadomości publicznej, możliwie najczęściej, stosownie do wskazań Rady.

Art. 8.

Z zastrzeżeniem postanowień artykułu 2-go, Konwencja niniejsza może być wypowiedziana przez którąkolwiek ze Stron po upływie pięciu lat, licząc od dnia uzyskania mocy obowiązującej w stosunku do tej Strony. Wypowiedzenie dokonane będzie w formie notyfikacji pisemnej, skierowanej do Sekretarza Generalnego Ligi Narodów. Odpis tej notyfikacji, zawiadamiający wszystkie inne Strony o dacie jej otrzymania, będzie natychmiast im przesłany przez Sekretarza Generalnego.

Wypowiedzenie będzie miało skutek po upływie roku od daty otrzymania go przez Sekretarza Generalnego i ważnym będzie tylko w stosunku do Strony, która je notyfikowała.

Art. 9.

Rewizja niniejszej Konwencji może być żądana w każdym czasie przez trzecią część Wysokich Układających się Stron.

Na dowód czego wyżej wymienieni Pełnomocnicy podpisali niniejszą Konwencję.

Sporządzono w Barcelonie, dwudziestego kwietnia, tysiąc dziewięćset dwudziestego pierwszego roku w jedynym egzemplarzu, który pozostanie złożony w archiwach Ligi Narodów.

Afryka południowa
Albanja (—) *Fan S. Noli*
Argentyna
Australja
Austrja (—) *Reinhardt*

général en adressera une copie conforme aux Puissances non Membres de la Société, qui en vertu des Traités de Paix, se sont engagés à y adhérer.

Art. 7.

Un recueil spécial sera tenu par le Secrétaire général de la Société des Nations, indiquant quelles Parties ont signé ou ratifié la présente Convention, y ont adhéré ou l'ont dénoncée. Ce recueil sera constamment ouvert aux Membres de la Société et publication en sera faite aussi souvent que possible, suivant les indications du Conseil.

Art. 8.

Sous réserve des dispositions de l'article 2 de la présente Convention, celle-ci peut être dénoncée par l'une quelconque des Parties après l'expiration d'un délai de cinq ans, à partir de la date de son entrée en vigueur pour ladite Partie. La dénonciation sera faite sous forme de notification écrite, adressée au Secrétaire général de la Société des Nations. Copie de cette notification, informant toutes les autres Parties de la date à laquelle elle a été reçue, leur sera immédiatement transmise par le Secrétaire général.

La dénonciation prendra effet un an après la date à laquelle elle aura été reçue par le Secrétaire général et ne sera opérante qu'en ce qui concerne la Puissance qui l'aura notifiée.

Art. 9.

La révision de la présente Convention peut être demandée à toute époque par un tiers des Hautes Parties Contractantes.

En foi de quoi, les plénipotentiaires susnommés ont signé la présente Convention.

Fait à Barcelone, le vingt avril mil neuf cent vingt-et-un, en un seul exemplaire qui restera déposé dans les archives de la Société des Nations.

Afrique du sud
Albanie
Argentine
Australie
Autriche

tary-General will address a certified copy of it to the Powers not Members of the League which are bound under the Treaties of Peace to accede to it.

Art. 7.

A special record shall be kept by the Secretary-General of the League of Nations, showing which of the Parties have signed, ratified, acceded to or denounced the present Convention. This record shall be open to the Members of the League at all times; it shall be published as often as possible in accordance with the directions of the Council.

Art. 8.

Subject to the provisions of Article 2 of the present Convention, the latter may be denounced by any Party thereto after the expiration of five years from the date when it came into force in respect of that Party. Denunciation shall be effected by notification in writing addressed to the Secretary-General of the League of Nations. Copies of such notification shall be transmitted forthwith by him to all the other Parties, informing them of the date on which it was received.

The denunciation shall take effect one year after the date on which it was notified to the Secretary-General, and shall operate only in respect of the notifying Power.

Art. 9.

A request for the revision of the present Convention may be made at any time by one-third of the High Contracting Parties.

In faith whereof the above named Plenipotentiaries have signed the present Convention.

Done at Barcelona the twentieth day of April one thousand nine hundred and twenty-one, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the League of Nations.

South Africa
Albania *Fan S. Noli*
Argentina
Australia
Austria *Reinhardt*

Belgja (—) *Xavier Neujean*
 Boliwja (—) *Trifon Melean*
 Brazylja
 Bułgarja (—) *L. Bochkoff*
 Kanada
 Chili (—) *Manuel Rivas Vicuna*
 Chiny (—) *Ouang Yong-Pao*
 Kolumbja
 Costa-Rica

Danja (—) *A. Holck-Colding*
 Imperjum Brytyjskie
 (—) *H. Llewellyn Smith*

z zastrzeżeniem oświadczenia załączonego do protokołu posiedzenia z 19 kwietnia 1921 r., dotyczącego Dominjów brytyjskich nie reprezentowanych na Konferencji Barcelońskiej.

Belgique
 Bolivie
 Brésil
 Bulgarie
 Canada
 Chili
 Chine
 Colombie
 Costa-Rica
 Cuba
 Danemark
 Empire Britannique

Sous réserve de la déclaration insérée au procès-verbal de la Séance du 19 avril 1921, relative aux Dominions britanniques non représentés à la Conférence de Barcelone.

Belgium *Xavier Neujean*
 Bolivia *Trifon Melean*
 Brazil
 Bulgaria *L. Bochkoff*

Chile *Manuel Rivas Vicuna*
 China *Ouang Yong-Pao*
 Colombia

Denmark *A. Holck-Colding*
 British Empire *H. Llewellyn Smith*

Subject to the declaration inserted in the Procès-verbal of the meeting of April 19th, 1921, as to the British Dominions which have not been represented at the Barcelona Conference.

Nowa-Zelandja
 (—) *H. Llewellyn Smith*

Indje (—) *Kershaw*
 Hiszpanja (—) *E. Ortuño*
 Estonja (—) *C. R. Pusta*
 Finlandja (—) *Ralf Thesleff*
 Francja (—) *Maurice Sibille*
 Grecja (—) *P. Scassi*
 Guatemala (—) *N. Galvez S.*
 Haiti
 Honduras
 Włochy (—) *Paolo Bignami*
 Japonja (—) *M. Matsuda*
 Łotwa (—) *Germain Albat*
 Litwa (—) *V. Sidzikauskas*
 Luksemburg (—) *Lefort*
 Nicaragua (—)
 Norwegja (—) *Fridtjof Nansen*
 Panama (—) *Evenor Hazera*
 Paragwaj
 Holandja (—) *Van Panhuys*
 Peru
 Persja (—) *Hussein Khan Alai*
 Polska (—) *Józef Wielowieyski*
 Portugalja (—) *A. Freire D'Andrade*
 Rumunja (—) *E. Margaritescu Grecianu*

Salvador
 Państwo Serbów, Kroatów i Słowen-
 ców (—) *Ante Tresich-Pavicic*

Sjam
 Szwecja (—) *Fryderyk Hansen*
 Szwajcarja (—) *Motta*
 Czechosłowacja
 (—) *Dr. Lankas Ottokar*
 Urugwaj (—) *B. Fernandez y Medina*
 Wenezuela

Nouvelle-Zélande

Inde
 Espagne
 Esthonie
 Finlande
 France
 Grèce
 Guatemala
 Haiti
 Honduras
 Italie
 Japon
 Lettonie
 Lithuanie
 Luxembourg
 Nicaragua
 Norvège
 Panama
 Paraguay
 Pays-Bas
 Pérou
 Perse
 Pologne
 Portugal
 Roumanie

Salvador
 État Serbe-Croate-Slovène

Siam
 Suède
 Suisse
 Tchéco-Slovaquie

Uruguay
 Venezuela

New Zealand *H. Llewellyn Smith*

India *Kershaw*
 Spain *E. Ortuño*
 Esthonia *C. R. Pusta*
 Finland *Ralf Thesleff*
 France *Maurice Sibille*
 Greece *P. Scassi*
 N. Galvez S.

Italy *Paolo Bignami*
 Japan *M. Matsuda*
 Latvia *Germain Albat*
 Lithuania *V. Sidzikauskas*
 Luxemburg *Lefort*

Norway *Fridtjof Nansen*
 Panama *Evenor Hazera*

Netherlands *Van Panhuys*
 Peru

Persia *Hussein Khan Alai*
 Poland *Joseph Wielowieyski*
 Portugal *A. Freire D'Andrade*
 Roumania *E. Margaritescu Grecianu*

Serb-Croat-Slovene State
Ante Tresich-Pavicic

Sweden *Fredrik Hansen*
 Switzerland *Motta*
 Czecho-Slovakia *Dr. Lankas Ottokar*

Uruguay *B. Fernandez y Medina*
 Venezuela

Statut o wolności tranzytu.

Art. 1.

Za przechodzące tranzytem przez terytorja, znajdujące się pod zwierzchnictwem lub władzą któ-

Statut sur la liberté du transit.

Art. 1.

Seront considérés comme en transit à travers les territoires placés sous la souveraineté ou l'au-

Statute on freedom of transit.

Art. 1.

Persons, baggage and goods, and also vessels, coaching and goods stock, and other means of

regokolwiek z Układających się Państw uważane będą osoby, bagaże, towary, oraz okręty, statki, wagony osobowe i towarowe tudzież inne środki przewozowe, których przewóz przez te terytorja, dokonywany z przeładowaniem lub bez przeładowania, ze złożeniem lub bez złożenia na skład, z podziałem lub bez podziału ładunku, ze zmianą lub bez zmiany sposobu przewozu, jest tylko częścią całkowitego przewozu, rozpoczętego i mającego się ukończyć poza granicami Państwa, przez którego terytorjum tranzyt się odbywa.

Przewozy tego rodzaju będą oznaczane w niniejszym Statucie nazwą „przewozów tranzytowych”.

Art. 2.

Z zastrzeżeniem odmiennych postanowień niniejszego Statutu, przepisy i zarządzenia wykonawcze Układających się Państw, dotyczące przewozów tranzytem przez terytorja, znajdujące się pod ich zwierzchnictwem lub władzą, będą ułatwiały wolny tranzyt kolejami żelaznymi i drogami wodnymi, otwartymi dla ruchu i przystosowanymi do tranzytu międzynarodowego. Nie będzie się czyniło żadnej różnicy w zależności od obywatelstwa osób, flagi okrętów lub statków, miejsca pochodzenia, nadania, wejścia, wyjścia lub przeznaczenia, ani od żadnej okoliczności, pozostającej w związku z tem, czyją własnością są towary, okręty, statki, wagony osobowe i towarowe lub inne środki przewozowe.

Aby zapewnić stosowanie postanowień niniejszego artykułu, Układające się Państwa udzielą prawa tranzytu przez ich wody terytorjalne na zwykłych warunkach i ze zwykłymi zastrzeżeniami.

Art. 3.

Przewozy tranzytowe nie będą obciążane żadnymi specjalnymi podatkami lub opłatami z tytułu tranzytu (włączając wejście i wyjście). Jednakże od przewozów tranzytowych mogą być pobierane podatki i opłaty, przeznaczone wyłącznie na pokrycie kosztów nadzoru i administracji, którychby ten tranzyt wymagał. Wysokość wszystkich podatków lub opłat tego rodzaju winna odpowiadać,

torité de l'un quelconque des États contractants, les personnes, bagages, marchandises, ainsi que les navires, bateaux, voitures, wagons ou autres instruments de transport, dont le trajet par lesdits territoires, accompli avec ou sans transbordement, avec ou sans mise en entrepôt, avec ou sans rupture de charge, avec ou sans changement de mode de transport, n'est que la fraction d'un trajet total, commencé et devant être terminé en dehors des frontières de l'État à travers le territoire duquel le transit s'effectue.

Les transports de cette nature seront désignés dans le présent Statut sous le nom de „transports en transit”.

Art. 2.

Sous réserve des autres stipulations du présent Statut, les mesures de réglementation et d'exécution prises par les États contractants, en ce qui concerne les transports effectués à travers les territoires placés sous leur souveraineté ou leur autorité, faciliteront le libre transit, par voie ferrée et par voie d'eau, sur les voies en service appropriés au transit international. Il ne sera fait aucune distinction, tirée soit de la nationalité des personnes, soit du pavillon des navires ou bateaux, soit des points d'origine, de provenance, d'entrée, de sortie ou de destination soit de toute considération relative à la propriété des marchandises, des navires, bateaux, voitures, wagons ou autres instruments de transport.

En vue d'assurer l'application des dispositions du présent article, les États contractants autoriseront le transit à travers leurs eaux territoriales, conformément aux conditions et réserves d'usage.

Art. 3.

Les transports en transit ne seront soumis à aucuns droits ou taxes spéciaux à raison de leur transit (entrée et sortie comprises). Toutefois, pourront être perçus sur ces transports en transit, des droits ou taxes exclusivement affectés à couvrir les dépenses de surveillance et d'administration qu'imposerait ce transit. Le taux de tous droits ou taxes de cette nature devra correspondre, autant que pos-

sible, à celui des dépenses de surveillance et d'administration qu'imposerait ce transit. Le taux de tous droits ou taxes de cette nature devra correspondre, autant que possible, à celui des dépenses de surveillance et d'administration qu'imposerait ce transit.

Traffic of this nature is termed in this Statute „traffic in transit”.

Art. 2.

Subject to the other provisions of this Statute, the measures taken by Contracting States for regulating and forwarding traffic across territory under their sovereignty or authority shall facilitate free transit by rail or waterway on routes in use convenient for international transit. No distinction shall be made which is based on the nationality of persons, the flag of vessels, the place of origin, departure, entry, exit or destination, or on any circumstances relating to the ownership of goods or of vessels, coaching or goods stock or other means of transport.

In order to ensure the application of the provisions of this Article, Contracting States will allow transit in accordance with the customary conditions and reserves across their territorial waters.

Art. 3.

Traffic in transit shall not be subject to any special dues in respect of transit (including entry and exit). Nevertheless, on such traffic in transit there may be levied dues intended solely to defray expenses of supervision and administration entailed by such transit. The rate of any such dues must correspond as nearly as possible with the expenses which they are intended to cover, and the

o ile możliwości, wydatkom, które mają być pokryte; będą one nakładane na zasadach równości, określonych w artykule poprzednim z tem zastrzeżeniem, że na niektórych drogach te podatki lub opłaty będą mogły być zmniejszone, a nawet zniesione ze względu na różnicę kosztów nadzoru.

Art. 4.

Układające się Państwa zobowiązują się stosować do przewozów tranzytowych na drogach, eksploatowanych lub zarządzanych przez Państwo albo przez nie koncesjonowanych, niezależnie od punktów rozpoczęcia lub przeznaczenia przewozów, taryfy słuszne tak co do wysokości, jak i warunków stosowania, mając przytem na uwadze warunki komunikacyjne, jako też względy konkurencji handlowej między drogami przewozowymi. Taryfy te winny być zbudowane w sposób, ułatwiający o ile możliwości komunikację międzynarodową. Żadne premje, ułatwienia lub ograniczenia nie będą mogły być uzależnione, bezpośrednio lub pośrednio, od przynależności państwowej lub innych względów, dotyczących osoby właściciela okrętu, lub jakichkolwiek innych środków przewozowych, które były albo miały być użyte na jakiegokolwiek części całkowitej drogi.

Art. 5.

Żadne z Układających się Państw nie będzie zobowiązane niniejszym Statutem do udzielania tranzytu osobom, którym wjazd na jego terytorjum jest wzbroniony lub towarom, należącym do kategorii zakazanych do wwozu, czy też ze względów zdrowotnych lub bezpieczeństwa publicznego, czy też ze względów ostrożności przed zawleczeniem chorób, którym podlegają zwierzęta lub rośliny.

Każde z Układających się Państw będzie miało prawo przedsięwziąć środki ostrożności, potrzebne dla upewnienia się, że osoby, bagaże, towary, a w szczególności towary monopolowe, oraz okręty, statki, wagony osobowe i towarowe lub inne środki przewozowe rzeczywiście przechodzą tranzytem, jak również dla upewnienia się, że podróżni, jadący tranzytem, mają możliwość ukończenia podróży, oraz

sible, à la dépense qu'ils ont pour objet de couvrir, et les dits droits ou taxes seront appliqués dans les conditions d'égalité définies à l'article précédent, sauf que, sur certaines voies, ces droits ou taxes pourront être réduits ou même supprimés, à raison de différences dans le coût de la surveillance.

Art. 4.

Les États contractants s'engagent à appliquer aux transports en transit, sur les voies exploitées ou administrées par des services d'État ou concédés, quels que soient les points de départ ou de destination des transports, des tarifs équitables, tant par leur taux que par les conditions de leur application et compte tenu des conditions de trafic, ainsi que des considérations de la concurrence commerciale entre voies de transport. Ces tarifs devront être établis de façon à faciliter, autant que possible, le trafic international. Nuller émunération, facilité ou restriction ne devra dépendre, directement ou indirectement, de la nationalité ou de la qualité du propriétaire du navire ou de tout autre instrument de transport qui aura été ou devrait être employé pendant une partie quelconque du trajet total.

Art. 5.

Aucun des États contractants ne sera tenu, par le présent Statut, d'assurer le transit des voyageurs dont l'entrée sur ses territoires sera prohibée ou des marchandises d'une catégorie dont l'importation est interdite, soit pour raison de santé ou de sécurité publique, soit comme précaution contre les maladies des animaux ou des végétaux.

Chaque État contractant aura le droit de prendre les précautions nécessaires pour s'assurer que les personnes, bagages, marchandises, et notamment les marchandises soumises à un monopole, les navires, bateaux, voitures, wagons ou autres instruments de transport, sont réellement en transit, ainsi que pour s'assurer que les voyageurs en transit sont en mesure de terminer leur voyage et pour

dues must be imposed under the conditions of equality laid down in the preceding Article, except that on certain routes, such dues may be reduced or even abolished on account of differences in the cost of supervision.

Art. 4.

The Contracting States undertake to apply to traffic in transit on routes operated or administered by the State or under concession, whatever may be the place of departure or destination of the traffic, tariffs which, having regard to the conditions of the traffic and to considerations of commercial competition between routes, are reasonable as regards both their rates and the method of their application. These tariffs shall be so fixed as to facilitate international traffic as much as possible. No charges, facilities or restrictions shall depend, directly or indirectly, on the nationality or ownership of the vessel or other means of transport on which any part of the complete journey has been or is to be accomplished.

Art. 5.

No Contracting State shall be bound by this Statute to afford transit for passengers whose admission into its territories is forbidden, or for goods of a kind of which the importation is prohibited, either on grounds of public health or security, or as a precaution against diseases of animals or plants.

Each Contracting State shall be entitled to take reasonable precautions to ensure that persons, baggage and goods, particularly goods which are the subject of a monopoly, and also vessels, coaching and goods stock and other means of transport are really in transit, as well as to ensure that passengers in transit are in a position to complete their journey, and to prevent the safety of the routes

dla uniknięcia sytuacji, przy której bezpieczeństwo dróg i środków komunikacyjnych mogłoby być zagrożone.

Statut niniejszy w niczem nie uchybia zarządzeniom, jakie którekolwiek z Układających się Państw poczyniło lub miałoby poczynić na mocy ogólnych Konwencji międzynarodowych, w których ono uczestniczy lub które mogłyby być przez nie później zawarte, w szczególności Konwencji, zawartych pod egidą Ligi Narodów w sprawie tranzytu, wywozu i wwozu towarów specjalnej kategorii, jak opium lub inne szkodliwe środki farmaceutyczne, broń lub produkty rybołówstwa, lub też Konwencji ogólnych, któreby miały na celu zapobieganie naruszeniu praw własności przemysłowej, literackiej lub artystycznej lub któreby dotyczyły fałszywych znaków towarowych, fałszywego oznaczenia pochodzenia lub innych nieuczciwych metod handlowych.

W razie wprowadzenia trakcji monopolizowanej na drogach wodnych, używanych do tranzytu, prowadzenie jej powinno być zorganizowane w taki sposób, aby tranzyt okrętów i statków nie był przez nią skrepowany.

Art. 6.

Niniejszy Statut nie nakłada z tytułu swych postanowień na żadne z Układających się Państw nowego obowiązku udzielania wolnego tranzytu obywatelom, ich bagażom lub fladze któregośkolwiek z Państw, nie należących do Konwencji, ani też towarom, wagonom osobowym i towarowym lub innym środkom przewozowym, dla których krajem pochodzenia, wejścia, wyjścia lub przeznaczenia jest Państwo, nie należące do Konwencji, z wyjątkiem wypadku, gdyby za takim tranzytem przemawiały ważne względy, przytaczane przez którekolwiek z Układających się Państw interesowanych. Przy stosowaniu niniejszego artykułu rozumie się, że towary przechodzące tranzytem bez przeładowania pod flagą jednego z Układających się Państw korzystają z przywilejów, udzielonych tej fladze.

Art. 7.

W drodze wyjątku i na czas możliwie ograniczony będą mogły

éviter que la sécurité des voies et moyens de communication soit compromise.

Rien, dans le présent Statut, ne saurait affecter les mesures qu'un quelconque des États contractants est ou pourra être amené à prendre en vertu de conventions internationales générales auxquelles il est partie ou qui pourraient être conclues ultérieurement, en particulier celles conclues sous les auspices de la Société des Nations, relativement au transit, à l'exportation ou à l'importation d'une catégorie particulière de marchandises, telles que l'opium ou autres drogues nuisibles, les armes ou le produit de pêcheries, ou bien de conventions générales qui auraient pour objet de prévenir toute infraction aux droits de propriété industrielle, littéraire ou artistique, ou qui auraient trait aux fausses marques, fausses indications d'origine ou autres méthodes de commerce déloyal.

Dans le cas où des services de traction monopolisés seraient établis sur les voies navigables utilisées pour le transit, l'organisation de ces services devra être telle qu'elle n'apporte pas d'entrave au transit des navires et bateaux.

Art. 6.

Le présent Statut n'impose à aucun des États contractants une obligation nouvelle, du fait des présentes stipulations, d'accorder le libre transit aux ressortissants, ainsi qu'à leurs bagages, ou au pavillon d'un État non contractant, ni aux marchandises, voitures, wagons ou autres instruments de transport ayant pour État de provenance, d'entrée, de sortie ou de destination, un État non contractant, sauf les cas où des motifs valables seraient invoqués en faveur d'un tel transit, par l'un quelconque des autres États contractants intéressés. Il est entendu, pour l'application du présent article, que les marchandises transitant sans transbordement, sous pavillon d'un des États contractants, bénéficient des avantages accordés à ce pavillon.

Art. 7.

Il pourra être exceptionnellement, et pour un terme aussi

and means of communication being endangered.

Nothing in this Statute shall affect the measures which one of the Contracting States may feel called upon to take in pursuance of general international Conventions to which it is a party, or which may be concluded hereafter, particularly Conventions concluded under the auspices of the League of Nations, relating to the transit, export or import of particular kinds of articles, such as opium or other dangerous drugs, arms or the produce of fisheries, or in pursuance of general Conventions intended to prevent any infringement of industrial, literary or artistic property, or relating to false marks, false indications of origin, or other methods of unfair competition.

Any haulage service established as a monopoly on waterways used for transit must be so organised as not to hinder the transit of vessels.

Art. 6.

This Statute does not of itself impose on any of the Contracting States a fresh obligation to grant freedom of transit to the nationals and their baggage, or to the flag of a non-Contracting State, nor to the goods, nor to coaching and goods stock or other means of transport coming or entering from or leaving by, or destined for a non-Contracting State, except when a valid reason is shown for such transit by one of the other Contracting States concerned. It is understood that for the purposes of this Article, goods in transit under the flag of a Contracting State shall, if no transshipment takes place, benefit by the advantages granted to the flag.

Art. 7.

The measures of a general or particular character which a Con-

być wprowadzone odchylenia od postanowień poprzednich artykułów w drodze zarządzeń specjalnych lub ogólnych, jakie każde z Układających się Państw byłoby zmuszone wydać z ważnych powodów, kiedy chodzi o bezpieczeństwo Państwa lub żywotne interesy kraju; przyczem rozumie się, że zasadę wolności tranzytu należy utrzymać w zakresie, jaki tylko będzie możliwy.

Art. 8.

Statut niniejszy nie określa praw i obowiązków państw wojujących i neutralnych w czasie wojny. Pozostanie on jednak w mocy w czasie wojny w granicach, dających się pogodzić z temi prawami i obowiązkami.

Art. 9.

Statut niniejszy nie nakłada na żadne z Układających się Państw zobowiązań, któreby się sprzeciwiały jego prawom i obowiązkom, jako członka Ligi Narodów.

Art. 10.

Traktaty, konwencje i umowy, zawarte przez Układające się Państwa w sprawie tranzytu przed dniem 1-szym maja 1921 roku, nie zostają zniesione przez wejście w życie niniejszego Statutu.

Z tego względu Układające się Państwa zobowiązują się, czy to po wygaśnięciu rzeczonych umów, czy też z chwilą gdy okoliczności na to pozwolą, poczynić z tych z pośród zachowanych w ten sposób umów, któreby były sprzeczne z postanowieniami niniejszego Statutu, zmiany, zmierzające do ich uzgodnienia z temi postanowieniami, o ile na to pozwolą warunki geograficzne, gospodarcze, lub techniczne krajów lub obszarów, które są przedmiotem tych umów.

Poza tem Układające się Państwa zobowiązują się nie zawierać na przyszłość traktatów, konwencji lub umów, sprzecznych z postanowieniami niniejszego Statutu i nieusprawiedliwionych warunkami geograficznymi, ekonomicznymi lub technicznymi, uzasadniającymi wyjątkowe odchylenia.

Układające się Państwa będą mogły zresztą zawierać co do tran-

limité que possible, dérogé aux dispositions des articles précédents par des mesures particulières ou générales que chacun des États contractants serait obligé de prendre en cas d'événements graves intéressant la sûreté de l'État ou les intérêts vitaux du pays, étant entendu que le principe de liberté du transit doit être observé dans toute la mesure du possible.

Art. 8.

Le présent Statut ne fixe pas les droits et les devoirs des belligérants et des neutres en temps de guerre. Néanmoins, il subsistera en temps de guerre dans la mesure compatible avec ces droits et ces devoirs.

Art. 9.

Le présent Statut n'impose à aucun des États contractants d'obligation qui irait à l'encontre de ses droits et devoirs en tant que Membre de la Société des Nations.

Art. 10.

Les traités, conventions ou accords conclus par les États contractants en matière de transit, avant la date du 1-er mai 1921, ne sont pas abrogés par suite de la mise en vigueur du présent Statut.

En raison de cette non-abrogation, les États contractants s'engagent, soit à l'expiration de ces accords, soit dès que les circonstances le rendront possible, à apporter à ceux de ces accords, ainsi maintenus, qui contreviendraient aux dispositions du présent Statut, toutes modifications destinées à les mettre en harmonie avec elles, que permettraient les conditions géographiques, économiques ou techniques des pays ou régions qui sont l'objet de ces accords.

Les États contractants s'engagent, en outre, à ne pas conclure, à l'avenir, de traités, conventions ou accords qui seraient contraires aux dispositions du présent Statut, et qui ne seraient pas justifiés par des raisons géographiques, économiques ou techniques, motivant des dérogations exceptionnelles.

Les États contractants pourront, par ailleurs, conclure des ententes

Contracting State is obliged to take in case of an emergency affecting the safety of the State or the vital interests of the country may in exceptional cases, and for as short a period as possible, involve a deviation from the provisions of the above Articles; it being understood that the principle of freedom of transit must be observed to the utmost possible extent.

Art. 8.

This Statute does not prescribe the rights and duties of belligerents and neutrals in time of war. The Statute shall, however, continue in force in time of war so far as such rights and duties permit.

Art. 9.

This Statute does not impose upon a Contracting State any obligations conflicting with its rights and duties as a Member of the League of Nations.

Art. 10.

The coming into force of this Statute will not abrogate treaties, conventions and agreements on questions of transit concluded by Contracting States before May 1st, 1921.

In consideration of such agreements being kept in force, Contracting States undertake, either on the termination of the agreements or when circumstances permit, to introduce into agreements so kept in force which contravene the provisions of this Statute the modifications, required to bring them into harmony with such provisions so far as the geographical, economic or technical circumstances of the countries or areas concerned allow.

Contracting States also undertake not to conclude in future treaties, conventions or agreements which are inconsistent with the provisions of this Statute, except when geographical, economic or technical considerations justify exceptional deviations therefrom.

Furthermore, Contracting States may, in matters of transit, enter

zytu umowy dla pewnych obszarów, zgodnie z zasadami niniejszego Statutu.

Art. 11.

Statut niniejszy nie wymaga bynajmniej cofnięcia ułatwień, większych od tych, które wynikają z jego postanowień, a przyznanych w warunkach, zgodnych z jego zasadami, przewozom tranzytowym przez terytorjum, znajdujące się pod zwierzchnictwem lub władzą któregośkolwiek z Układających się Państw. Nie zawiera on również zakazu udzielania na przyszłość podobnych ułatwień.

Art. 12.

Stosownie do artykułu 23-e Paktu Ligi Narodów, każde z Układających się Państw, które przeciw stosowaniu jakiegokolwiek z postanowień niniejszego Statutu na całym swym terytorjum lub na jego części, będzie mogło przytoczyć uzasadniony motyw ciężkiego stanu gospodarczego, wynikającego ze zniszczenia kraju w czasie wojny 1914—1918 roku, będzie uważane za zwolnione czasowo od obowiązków, wynikających ze stosowania tego postanowienia, przyczem rozumie się, że zasada wolności tranzytu winna być utrzymana w zakresie, jaki tylko będzie możliwy.

Art. 13.

W razie nieosiągnięcia bezpośredniego porozumienia między Państwami, wszelkie spory, któreby powstały między nimi co do interpretacji lub zastosowania niniejszego Statutu, będą wnoszone do Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej, o ile na mocy specjalnej konwencji lub ogólnej klauzuli o sądzie rozjemczym, nie będą załatwiane bądź w drodze arbitrażu bądź w jakikolwiek inny sposób.

Spory będą wnoszone w sposób, przewidziany w artykule 40 Statutu Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej.

Jednakże celem załatwienia tego rodzaju sporów o ile możliwości w drodze polubownej, Układające się Państwa zobowiązują się przed zwróceniem się do jakiegokolwiek instancji sądowej i z zastrzeżeniem

régionales relatives au transit, en conformité avec les principes du présent Statut.

Art. 11.

Le présent Statut ne comporte aucunement le retrait de facilités plus grandes que celles résultant de ses dispositions et qui auraient été accordées dans des conditions compatibles avec ses principes, aux transports en transit sur le territoire placé sous la souveraineté ou sous l'autorité de l'un quelconque des États contractants. Il ne comporte pas davantage l'interdiction d'en accorder à l'avenir de semblables.

Art. 12.

Conformément à l'article 23 (e) du Pacte de la Société des Nations, tout État contractant qui pourra invoquer valablement contre l'application de l'une quelconque des dispositions du présent Statut, sur tout ou partie de son territoire, une situation économique grave, résultant de dévastations commises sur son sol pendant la guerre de 1914—1918, sera considéré comme dispensé temporairement des obligations résultant de l'application de la dite disposition, étant entendu que le principe de la liberté du transit doit être observé dans toute la mesure possible.

Art. 13.

À défaut d'entente directe entre les États, tous différends qui surgiraient entre eux, relativement à l'interprétation ou l'application du présent Statut, seront portés devant la Cour permanente de Justice internationale, à moins que, par application d'une convention spéciale ou d'une clause générale d'arbitrage, il ne soit procédé à un règlement du différend, soit par arbitrage, soit de toute autre manière.

Le recours sera formé ainsi qu'il est prévu à l'article 40 du Statut de la Cour permanente de Justice internationale.

Toutefois, afin de régler autant que possible ces différends à l'amiable, les États contractants s'engagent, préalablement à toute instance judiciaire et sous réserve des droits et attributions du Con-

into regional understandings consistent with the principles of this Statute.

Art. 11.

This Statute does not entail in any way the withdrawal of facilities which are greater than those provided for in the Statute and have been granted, under conditions consistent with its principles, to traffic in transit across territory under the sovereignty or authority of a Contracting State. The Statute also entails no prohibitions of such grant of greater facilities in the future.

Art. 12.

In conformity with Article 23 (e) of the Covenant of the League of Nations, any Contracting State which can establish a good case against the application of any provision of this Statute in some or all of its territory on the ground of the grave economic situation arising out of the acts of devastation perpetrated on its soil during the war 1914—1918, shall be deemed to be relieved temporarily of the obligations arising from the application of such provision, it being understood that the principle of freedom of transit must be observed to the utmost possible extent.

Art. 13.

Any dispute which may arise as to the interpretation or application of this Statute which is not settled directly between the parties themselves shall be brought before the Permanent Court of International Justice unless, under a special agreement or a general arbitration provision, steps are taken for the settlement of the dispute by arbitration or some other means.

Proceedings are opened in the manner laid down in Article 40 of the Statute of the Permanent Court of International Justice.

In order to settle such disputes, however, in a friendly way as far as possible, the Contracting States undertake, before resorting to any judicial proceedings and without prejudice to the powers

praw i atrybucyj Rady i Zgromadzenia, oddawać spory, dla wydania opinji, ustanowionemu przez Ligę Narodów organowi, stanowiącemu organ doradczy i techniczny Członków w sprawach komunikacji i tranzytu. W nagłych wypadkach opinja tymczasowa może zalecić wszelkiego rodzaju środki przejściowe, mianowicie zmierzające do przywrócenia wolnemu tranzytowi ułatwień, z jakich ten tranzyt korzystał przed czynem lub faktem, który był powodem sporu.

Art. 14.

Zważywszy, że wewnątrz lub na samych granicach terytorjów niektórych Ukladających się Państw, istnieją strefy lub enklawy o niewielkiej rozległości i o zaludnieniu bardzo słabem w stosunku do obszaru i ludności tych terytorjów, i, że one stanowią części odcięte od tych terytorjów, lub osady, należące do innych Państw macierzystych, tudzież, że z drugiej strony ze względów administracyjnych jest niemożliwem stosować postanowień niniejszego Statutu do wymienionych stref lub enklaw, zgodzono się, że postanowienia te do nich stosować się nie będą.

Podobnie będzie w wypadku, kiedy kolonja lub posiadłość ma granicę szczególnie długą, w stosunku do swej powierzchni, co w rzeczywistości uniemożliwia nadzór celny i policyjny.

Jednakże Państwa interesowane zastosują w wypadkach, powyżej przewidzianych, system, przy którym w miarę możliwości uszanuje się zasady niniejszego Statutu i ułatwi tranzyt i komunikację.

Art. 15.

Rozumie się, że Statut niniejszy nie powinien być interpretowany jako regulujący w jakikolwiek sposób wzajemne prawa i obowiązki terytorjów, będących częścią lub znajdujących się pod opieką jednego i tego samego Państwa suwerennego, bez względu na to, czy te terytorja, oddzielnie wzięte, są lub nie są członkami Ligi Narodów.

seil et de l'Assemblée, à soumettre ces différends pour avis consultatif à l'organe qui se trouverait institué par la Société des Nations comme organe consultatif et technique des Membres de la Société, en ce qui concerne les communications et le transit. En cas d'urgence, un avis provisoire pourra recommander toutes mesures provisionnelles, destinées notamment à rendre au libre transit les facilités dont il jouissait avant l'acte ou le fait ayant donné lieu au différend.

Art. 14.

Étant donné qu'il existe à l'intérieur ou sur les frontières de certains États contractants, des zones ou enclaves d'une étendue et d'une population très faible par rapport à celle des dits territoires, et qui forment des parties détachées de ceux-ci, ou des établissements appartenant à d'autres États métropoles, et que d'autre part, il est impossible, pour des raisons administratives, d'appliquer les dispositions du présent Statut aux dites zones ou enclaves, il est convenu que ces dispositions ne s'y appliqueront pas.

Il en sera de même, lorsqu'une colonie ou dépendance possède une frontière particulièrement longue par rapport à sa superficie, qui rend, en fait, impossible la surveillance de la douane et de la police.

Toutefois, les États intéressés appliqueront, dans les cas visés ci-dessus, un régime qui, dans la mesure du possible, respectera les principes du présent Statut et qui facilitera le transit et les communications.

Art. 15.

Il est entendu que ce Statut ne doit pas être interprété comme réglant en quoi que ce soit les droits et obligations *inter se* de territoires faisant partie ou placés sous la protection d'un même État souverain, que ces territoires, pris individuellement, soient ou non Membres de la Société des Nations.

and right of action of the Council and of the Assembly, to submit such disputes for an opinion to any body established by the League of Nations, as the advisory and technical organisation of the Members of the League in matters of communications and transit. In urgent cases, a preliminary opinion may recommend temporary measures intended, in particular, to restore the facilities for freedom of transit which existed before the act or occurrence which gave rise to the dispute.

Art. 14.

In view of the fact that within or immediately adjacent to the territory of some of the Contracting States there are areas or enclaves, small in extent and population in comparison with such territories, and that these areas or enclaves form detached portions or settlements of other parent States, and that it is impracticable for reasons of an administrative order to apply to them the provisions of this Statute, it is agreed that these provisions shall not apply to them.

The same stipulation applies where a colony or dependency has a very long frontier in comparison with its surface and where in consequence it is practically impossible to afford the necessary customs and police supervision.

The States concerned, however, will apply in the cases referred to above a regime which will respect the principles of the present Statute and facilitate transit and communications as far as practicable.

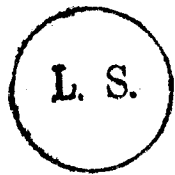
Art. 15.

It is understood that this Statute must not be interpreted as regulating in any way rights and obligations *inter se* of territories forming part or placed under the protection of the same sovereign State, whether or not these territories are individually Members of the League of Nations.

Zaznajomiwszy się z powyższą Konwencją i Statutem, uznaliśmy je za słuszne zarówno w całości jak i każde z zawartych w nich postanowień, oświadczamy, że są przyjęte, ratyfikowane i zatwierdzone i przyrzekamy, że będą niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

W Warszawie, dnia 3 października 1922 roku.

(—) *J. Piłsudski*

Przez Naczelnika
Państwa
Minister Spraw
Zagranicznych

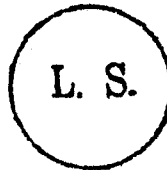
(—) *G. Narutowicz*

Après avoir vu et examiné lesdits Convention et Statut, Nous les avons approuvés et approuvons en toutes et chacune des dispositions qui y sont contenues, déclarons qu'ils sont acceptés, ratifiés et confirmés et promettons qu'ils seront inviolablement observés.

En Foi de Quoi, Nous avons donné les Présentes, revêtues du Sceau de la République Polonaise.

A Varsovie, le 3 Octobre, l'an mil neuf cent vingt deux.

(—) *J. Piłsudski*

Par le Chef de l'État

Le Ministre des Affaires Étrangères

(—) *G. Narutowicz*